

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

UNUTULMA HAKKI: İnternet Sonsuza Kadar Hatırlar mı?

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Unutulma hakkı nedir?

Unutulma hakkı, bireyin geçmişte hukuka uygun olarak yayılmış ve doğru nitelikteki bilgilerinin zamanın geçmesine bağlı olarak erişimden kaldırılmasını ya da gündeme getirilmemesini talep edebilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Unutulma hakkı, bireylerin itibarlarını kötü etkileyecek haber, yorum ve içeriklere erişimi azaltma taleplerini yerine getirmek için uygun bir araçtır.

Fakat unutulma hakkı kayıtsız şartsız güvence altında değildir. Özellikle ifade özgürlüğü ve bilgi edinme özgürlüğü ile arasında bir denge kurulmasını gerektirir.

Unutulma hakkı kapsamında, internetten ulaşılan verilere ilişkin içerik kaldırma işlemi yapılmamakta, söz konusu bilgiler internet ortamında tamamen yok olmamaktadır. Hak kapsamında yapılan işlem, kişisel verilerin yayılmasının önüne geçilmesini sağlamak amacıyla arama sonuçlarından ‘kısmen’ bağlantı kaldırma olarak nitelendirilebilir.

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Uluslararası Hukukta Unutulma Hakkı

Unutulma hakkına yönelik talebin yargı mercileri önüne taşındığı ilk dava, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD) **13.05.2014 tarihli Google İspanya kararı**dır.

Kararda özetle;

- Arama motorunda yapılan aramada çıkan sonuçlar “geçersiz, eksik, tamamen ilgisiz veya sonradan ilgisiz hale gelmiş” ise söz konusu kişisel verilerin ve buna ilişkin sonuç listesinde yer alan bilgilerin silinmesi gerektiği,
- Bireylerin sahip olduğu özel hayatının gizliliği hakkının, arama motorunun ekonomik çıkarlarının ve (söz konusu kişi adına yapılan arama üzerine) kamunun bilgiye erişim hakkının üzerinde olduğu,
- İlke olarak bu kuralın yalnızca kamunun bilgiyi öğrenmede üstün bir yararı bulunması halinde uygulanmayacağı,

ifade edilmiştir.

Söz konusu karar sonrası unutulma hakkı Avrupa’da birçok ülkede gündeme geldiğinden bu karar unutulma hakkına ilişkin en önemli yargı kararı olarak değerlendirilmektedir.

HAZNEDAR & PARTNERS
Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Uluslararası Hukukta Unutulma Hakkı

25 Mayıs 2018 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün (GDPR) “Silme hakkı (Unutulma Hakkı)” başlıklı 17. maddesinde unutulma hakkı ayrıca tanımlanmamış, ancak “silme” yükümlülüğü kapsamında değerlendirilmiştir.

Düzenlemede, hakkın kullanımı bakımından veri işleme şartlarının ortadan kalkmış olması gerektiği durumuna atıfta bulunularak hakkın istisnalarına da yer verilmiştir.

(istisnalar: yasal yükümlülük, kamu yararına gerçekleştirilen bir görevin yerine getirilmesi, halk sağlığı alanındaki kamu yararı, kamu yararına arşivleme, bilimsel veya tarihi araştırma amaçları, istatistiki amaçlar, yasal iddialarda bulunulması, bu iddiaların uygulanması veya savunulması)

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Ülkemizde “Unutulma Hakkı” başlığı altında, kavramsal olarak bu hakka yer veren hukuki bir düzenleme bulunmamakla birlikte hukukumuzda bu hakkı sağlamaya yönelik temel araçlar aşağıdaki gibidir:

- Anayasa’nın kişinin kendisiyle ilgili kişisel verilerin düzeltilmesini veya silinmesini talep etme hakkını düzenleyen 20/3. maddesi.
- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun’un özel hayatın gizliliği nedeniyle içeriğe erişimin engellenmesi yönündeki 9. maddesi.
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun silmeyi düzenleyen 7. maddesi.

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Dolayısıyla, unutulma hakkına yönelik talepler, 5651 sayılı Kanun kapsamında içeriğe erişimin engellenmesi talebinin yanı sıra Anayasa'nın 20/3. maddesi ile 6698 sayılı Kanunun 4., 7. ve 11. maddelerinde ve Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinde yer verilen düzenlemelerle iç hukukumuz açısından, kişisel verilerin korunması bağlamında karşılanabilmektedir.

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 05.06.2017 Tarihli E. 2016/15510, K. 2017/5325 Sayılı Kararı

Kararda:

- İnternet sitesinde yer alan haberin güncellik değerini yitirdiği,
- Haberin o tarihte “gerçeklik ve doğruluk” kriterlerini karşılamasının artık bir önemi kalmadığı,
- Habere istenildiği zaman ulaşılmasının, toplum açısından yanlış algılamaya yol açabileceği,
- Haberin yayında kalmasının toplumun ilerlemesi, gelişmesi için bir katkı sağlamayacağı,
- Haberin, kamu yararına toplum hafızasında yer etmesi gibi bir etkisi olmadığı,
- Haberin içeriğini oluşturan kişilerin toplumu temsil ve topluma hizmet etme gayesiyle seçilmiş veya atanmış siyasilerden olmadığı gibi, topluma kendini anlatma ve toplumu aydınlatma gayesiyle eser veren sanatçılardan veya aydınlardan da olmaması,

Nedenleriyle kişinin suç geçmişlerine dair bilgilerin kamuyu ilgilendirmedeği belirtilerek, unutulma hakkının ifade ve basın özgürlüğüne üstün tutulduğu ifade edilmektedir.

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun 23/06/2020 Tarihli Ve 2020/481 Sayılı Kararı

Arama motorları, verilerin yayılmasında belirleyici bir role sahiptir.

Bu bağlamda, kişilerin ad ve soyadı ile arama motorları üzerinden yapılan aramalarda çıkan sonuçların indeksten çıkarılmasına yönelik talepler ile ilgili olarak Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından bazı usul ve esaslar belirlenmiştir.

Kurul tarafından:

- “Unutulma Hakkı”nın bir üst kavram olarak ele alınmak suretiyle, Anayasa’nın 20/3. madesi, KVKK’nın 4., 7. ve 11. Maddeleri ve Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik’in 8. maddesinde yer verilen düzenlemeler çerçevesinde değerlendirilmesine,
- Arama motorlarından ad ve soyadı ile yapılan aramalarda kişinin kendisiyle bağlantılı sonuçlara ulaşılmamasını isteme hakkının indeksten çıkarılma talebi olarak nitelendirilmesine,
- Arama motorlarının veri sorumlusu olarak kabul edilmesine,

HAZNEDAR & PARTNERS
Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun 23/06/2020 Tarihli Ve 2020/481 Sayılı Kararı

- Arama motorları tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında “kişisel veri işleme” faaliyeti olarak değerlendirilmesine,
- İlgili kişilerin öncelikle arama motorlarına başvuruda bulunmaları, talebin reddi veya cevap verilmemesi halinde Kurula şikayette bulunabileceklerine veya aynı zamanda doğrudan yargı yoluna başvurmalarının da mümkün olduğuna,
- İlgili kişilerce yapılacak başvurunun şekli ve istenilecek bilgi ve belgelerin arama motorları tarafından belirleneceğine,
- İlgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile kamunun söz konusu bilgiyi edinmesinden sağlayacağı menfaatler arasında bir denge testi yapılmasına, yarışan menfaatlerden hangisinin ağır bastığının gözetilmesine ve bu değerlendirme yapılırken öncelikli olarak karar ekinde yer verilen kriterlerin dikkate alınmasına, ancak her somut olay özelinde Kurulca ilave ölçütlerin de gündeme gelebileceğine,

karar verilmiştir.

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Ulusal Hukukta Unutulma Hakkı

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 23/06/2020 Tarihli Ve 2020/481 Sayılı Kararı

Her somut olay özelinde konuya ilişkin olarak yapılacak değerlendirmede dikkate alınacak kriterlere de bahse konu Kararın ekinde yer verilmiştir.

Bu kriterler:

- İlgili kişinin kamusal yaşamda önemli bir rol oynaması
- Arama sonuçlarının öznesinin çocuk olması
- Bilginin içeriğinin doğruluğu
- Bilginin kişinin çalışma hayatı ile ilgisi
- Bilginin ilgili kişi hakkında hakaret, onur kırıcı, iftira niteliğine sahip olması
- Bilginin özel nitelikli kişisel veri niteliği taşıması
- Bilginin güncelliği
- Bilginin kişi hakkında önyargıya sebep olması
- Bilginin kişi açısından risk doğurması
- Bilginin kişinin kendisi tarafından yayımlanmadırımı
- İçeriğin gazetecilik faaliyeti kapsamında işlenen verileri kapsamaması
- Bilgilerin yayımlanmasında yasal zorunluluk olması
- Bilginin ceza gerektiren bir suçla ilgili olması

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

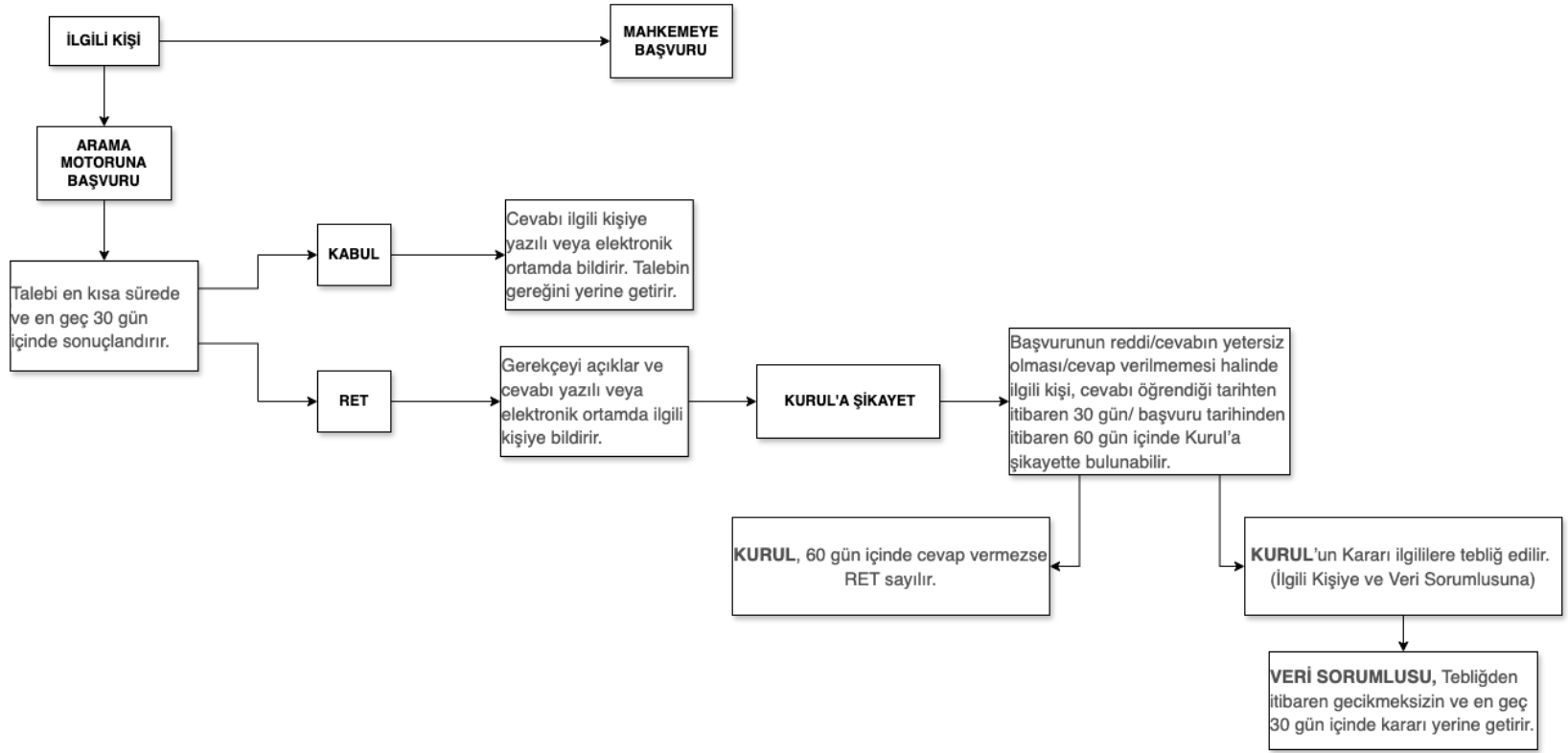
www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Hak Arama Yöntemleri

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

Kaynaklar

- Avrupa Birliği Adalet Divanı, Case C-131/12, Google Spain SL & Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos. (AEPD) & Mario Costeja González, 13 Mayıs 2014. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62012CJ0131>
- General Data Protection Regulation, Regulation - 2016/679 - EN - gdpr - EUR-Lex. (n.d.). <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Bülten, Temmuz- Eylül 2023, sayı: 2. <https://www.kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/1ad754fd-1523-4826-a018-a8fd0454cff0.pdf>
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Unutulma Hakkı (Unutulma Hakkının Arama Motorları Özelinde Değerlendirilmesi), 2021, KVKK Yayınları No: 34. <https://www.kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/11b6fd99-d42a-45b1-a009-21f2d36ded21.pdf>
- Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi ve Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik. (2017).
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu, KVKK, *Kişilerin Ad ve Soyadı ile Arama Motorları Üzerinden Yapılan Aramalarda Çıkan Sonuçların İndeksten Çıkarılmasına Yönelik Talepler ile ilgili olarak Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 23/06/2020 Tarihli ve 2020/481 Sayılı Kararı*. (n.d.). <https://www.kvkk.gov.tr/lcerik/6776/2020-481>
- Right to be Forgotten - General Data Protection Regulation (GDPR). (2021, October 22). General Data Protection Regulation (GDPR). <https://gdpr-info.eu/issues/right-to-be-forgotten/>
- Yargıtay. Yargıtay 19. Ceza Dairesi E:2016/155-K.2017/5325 (05/06/2017).

HAZNEDAR & PARTNERS

Avukatlık Bürosu

www.haznedarpartners.com.tr